

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta are de 2 ori: Miercuri și Duminică, Foli, cându concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/3 galbini mon. sunátoria.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 4.

Braslovu 25/13 Ianuariu

1871.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Pest'a 2 Ian. 1871.

Precum in anii trecuti asia si in estu anu cu ocaziunea dilei anului nou, care totudeodata e si diu'a mea onomastica, amu avutu fericire de a fi onoratu cu gratulatiuni si fericitari din mai multe parti a Transilvaniei si si din afara de Transilvania, si inca intr'unu numeru atatu de mare, incatu -mi e cu neputintia a-mi implini cea mai placuta datorie, de a-mi exprime adica multiamit'a in specialu fiacarui, care m'a onoratu cu gratulatiuni si fericitari, parte in scrisu, parte prin telegrame.

Nutrindu firm'a sperantia de a fi excusatu prin respectivi pentru acést'a intrelasare, déra cá totusi cá se nu afe locu, nici catu de pucinu, presupunere'a, cá si candu eu nu asiu scí apretiu pe deplinu manifestarea simtiemintelu de iubire si aderintia a conationaliloru mei, séu ca nu asiu scí ponderá valórea estoru feliu de manifestatiuni, — nu-mi remane alta decatu cá aceea ce asiu datorí a face fiacarui in specialu, se implinescu colectivu catra toti prin singur'a cale posibile, adica prin organele publicitatii!

Mi íeau déra refugiulu la colónele veteranei nóstre „Gazeta“ si prin aceste siruri vinu a-mi impleni datorint'a cea pre placuta catra toti stimatii mei conationali si prestimatele dómne romane, cari cu ocaziunea anului nou si a dilei mele onomastice, din departare (dela Lugosiu, Resiti'a, Craiov'a, Hategu, Sebesiu, Sibiu, Fagarasiu, Brasiovu, Osiorheiu, Reginu, Gherl'a, Clusiu, Turd'a, Aurudu, Alb'a Iulia si Blasiu) m'au onoratu cu gratulatiuni si fericitari, — si a i (a le) rugá cá se primésca cea mai sincera si cordiale a mea multiamita, dimpreuna cu asigurarea, ca incatu acele manifestari au purcesu din simtiemintu patrioticu si nationale, eu a-celesi simtieminte nu in mai mica mesura le nutrescu cá ei, (densele); éra incatu indemnulu lor au fostu simtieminte numai amicale, eu asemene simtieminte nutrescu in peptulu meu catra toti a-deveratii mei amici!

Incheiu urandule tuturor'a, anu nou fericitu! anu nou, care se fia inceputulu unei ere mai fericite pentru natiunea, ai carei fii suntemu.

Se viieze natiunea! —

Lad. Bas. Popp.

Basillu Ratiu de Nagylak.

(Schitia biografica.)

Nestoriulu preutiloru romani in Transilvani'a, antaniulu prepositu alu catedrei metropolitane din Blasiu, dede sufletulu seu in manile creatoriului la 12 Decembre 1870.

Si pana candu altulu mai competente si mai bine informatu ar' descrie dupa meritu activitatea plina de zelu si devotamentu a barbatului acestuia prea insemnatu in istoria Blasiului din celi din urma 50 de ani, — cu permisiunea dtale dle Red., voiu notá aici unele date, ce -mi suntu cunoscute, din biografi'a densului.

B. Ratiu s'a nascutu la Turd'a in diu'a nascerei Domnului 1783 (care di concadea pre atunci cu 5 Ianuariu 1784). Parentii densului au fostu nobili, inse lipsiti de stare, din care cauza cursulu

scolasticu l'a inceputu antaniu, candu incepea a fi june.

In modu destulu de caracteristicu pentru relatiunile din Transilvani'a, densulu frecuentá antaniu la unitari in Turd'a, apoi la reformati in Aiudu, dupa aceea pre ~~si~~ ~~trece~~ la scólele unitiloru in Blasiu. De aici se duse in Clusiu la catolici, cá se invetie filosofi'a; apoi éra s'a reintorsu la Blasiu spre a face in seminariulu de aici cursurile teologice. Inse portarea-i destinsa intru atat'a lu comendara mai mariloru sei, incatu dupa terminarea anului I fú tramisu in seminariulu dela St. Barbara, cá asia se póta ascultá studiale teologice la renumit'a universitate vienesa.

Aici inchiaia studiale in 1811, dupa ce inca in 1810 se ordinase preutu.

Viéti'a publica a densului se incepú indatu in 1811, in care anu se fece profesoria in Blasiu portandu acestu oficiu cu onóre in cursu de doi ani.

In 1813 fú despusu la parochia in salinela Uiórei, apoi se fece parochu si protopopu in Turd'a (nóua). In fiacare din statiunile aceste petrecú cate 6 ani. Cu multa placere nará din acésta epoca a vietiei sale: cum visitá eparchi'a pedestru, — cate lupte avea cu „tálnaciulu“ (senatulul comunale); si sentieá mare bucuria, ca i a succesu a scóte si dela „ariani“ (cum dicea), ajutoria pentru beserica si parochi'a nóstra.

In 1824 fú inaintatu la demnitatea de canonicu alu catedralei din Blasiu, in urm'a carei in 1825 se mutá la Blasiu, unde pre lunga afacerile canonicali siru lungu de ani portá si oficiulu de profesoriu.

Dela instalarea capitulului metropolitanu de Alb'a Iulia in 1855, a fostu prepositulu acestui stralucitu choru.

In 1854 a datu la lumina „istori'a besericésca“ intocmita mai alesu pentru scóla.

Dela 1851 incepú a patimi de petióre, cari din ce in ce mai multu denegau servitiulu lor. Audiulu inca i se ingreună; inse facultatile spiritului remasera in deplina potere pana la cele din urma.

In 29 Novembre versá sange, care mereu se repeti in dilele urmatórie, de si in mesura mica, — éra in nóptea spre 12 i buticá sangele cum éra culcatu pre spate si firulu vietiei se curmá.

Inmormentarea s'a facutu in 14 Dec. dupa amédi cu tóta pomp'a cuvenita inaltei demnitati a repausatului. In fruntea celebrantiloru éra Esc. Sa parintele metropolitu cu dd. capitulari. In giurulu sierului numeru frumosu dintre celi de aprópe ai mortului, cari aflandu scirea trista, s'au luptatu cu tóte greutatile drumului si au venitu din Turd'a si din alte locuri mai departate spre a dá prea bunului seu onórea cea din urma.

B. Ratiu a fostu omu de statur'a si tari'a unui atletu, — stemperamentu infocatu, — laboriosu preste mesura, — crutiatoriu si cu viétia cumpetata, — iubitoriu de beserica si cu desclinita tragere catra ai sei.

11 frati si 72 nepoti s'au crescutu séu ajutatu printr'ensulu. La multi dintre acestia le-a cumperatu case si mosióre, la unii bunuri insemnate, — éra pre altii (si acestia suntu multi) i a crescutu la scóla si asia i a redicatu la stare de ómeni independenti, vediuti si pretiuiti.

Si pre lunga tóte aceste nu si-a uitatu nici

de publicu. Dintru alu seu a ziditu beserica nóua in loculu nascerei sale si a intemeiatu parochia. Cas'a parochiale, loculu de beserica si scóla, edificarea beserice si a scólei l'au costatu 15.000 fl. — afara de dotatiunile facute pentru parochu, beserica, scóla si docente.

Dér' grigea si dorint'a principale a densului a fostu: intemeierea unei scóle normali, séu cum amu dice: principali, in Turd'a, unde concurgu locuitorii muntiloru apusani si ai Campiei... Totu ce a potutu castigá in cei din urma ani ai vietiei sale, a consantitu spre scopulu acest'a; asia catu vorbiea celu mai puru adevéru, candu dicea: „eu traiescu pentru scóla din Turd'a.“

Cá se védia realizata acesta dorintia a sa dede la cumperarea locului, unde se se infintieze scóla principale, preste 10.000 fl. si testá acestei scóle averea, ce se va aflá dupa incetarea sa din viétia*),

Éca preste 25.000 spre scopuri publice!

Afara de aceste a lasatu si una fundatiune de 2000 fl. obl. urbariali, din ale caroru venitu se se dá stipendia la studenti romani.

Cá romanu laptatu in dilele Chorei, fú credintiosu natiunei sale si despre acest'a dede proba si in anii ultimi ai vietiei sale.

Candu l'au incurcatu in procesu criminalu pentru Pronunciamentu, si l'au amenintiatu cu robia grea pentru lucrulu acéla, dise derepetite ori: „In Pronunciamentu nu este, decatu adevéru. Lege-me intru o suta de pente, — bucurosu moriu pentru densulu in temnitia“.

Ér' acum pausaza in pace, betranu cu anima de teneru! Ce ai pusu pe altariulu publicului, fia binecuvéntate de celu ce dá sporiu la tóte!

Blasiu 12 Ianuariu 1871.

— u.

Braslovu 22 Ian. Carolu Weywar, maiestru de musica si de cantari, care a fostu sufletulu conducatoriu alu reuniuniloru de cantari si conveniri si romane si germane, unu regeneratoriu alu acestei arte in Brasiovu si pentru corurile besericeloru fara osebire, repausá spre comun'a dorere a tuturoru in 19 si se inmormentá in 21 Ian. cu cea mai impuitória pompa. Unu conductu imensu, confaptuirea reuniuniloru ale caroru conducatoriu fú, si in genere suspinele generali dupa perderea lui, documentéza, ca va remané in memoria nestérsa pentru incordarile lui in acésta arta, din care i s'a trasu si mórtea. Fia'i tieren'a usióra! —

La situatiunea de facia europeana adauge multu pondu impregiurarea descoperita si in „Ung. Lloyd“, ca intre regimele francesu si statele unite americane se facu negociari, pentrucá Franci'a se se primésca in legatura séu federatiunea uniunei. Se dice, ca din partea republicei americane tractéza gen. Boutwell, si se mai adáuge, ca Americ'a are cá la 2 mii milióne dolari (taleri) capitalu circulatoriu in Franci'a, si de acea uniunea nu póte concede, cá Franci'a se se ruineze, fara a pagubi pe civii ei americani. Déca se va infintia federatiunea intre aceste republice, ce nime nu póte trage la indoiéla, atunci Franci'a in scurtu se va restaurá de daunele resbelului, prin comerciulu liberu; dér'

*) Intre detoriele active, ce au remasu de repausatulu figuréza si un'a a statului regescu ungurescu, — imprumutu fortiatu la 1848. —

apoi statele ambelor republice voru domni tóte marile, si libertatea, care si a redicatu tronulu dincolo de mari si care sa redestoptatu acum pe campiele cele adapate cu sange ale Franciei, va procede eucerindu din tíera in tíera si va face se nasca state potente cu popóra libere. Déca federarea inceputa se va face fapta, atunci amu ajunsu a vedé evenimentulu celu mai importantu alu seclului XIX, care va dá lunei una straformare totala. —

Trochu in prochiatiunea sa catra parisiani la inceputulu bombardarei Parisului arata resolutiunea republicana a nu odihni, pana candu voru se-cera victoria asupra inimicului celui crudu, pentru care lupt'a va fi intinsa si rezoluta; — totu asia e decisa tóta Franci'a, cu regimulu dela Bordeaux, chiaru de ar' si capitula Parisulu, cum astéptanentii, dér' nu voru parisianii, ca-ce 65 de departemente, ce se afla libere de tirani'a dusmanului, voru trage degetu cu elu, pana candu va veni si ajutoriulu uniunei americane, dupa finirea negociareii.

— Conferinti'a dela Londonu va mai trage o perdea si aici de pe ascunsulu viitoriului. —

Din campulu resbelului.

Esirea din Parisu din 19 Ian. inaintea fortului Mont-Valerien casiuna o lupta dela 11 óre pana nóptea, candu se reintórsera esaltatorii, nu se sci cu ce succesu. Bombardarea dura, dér' pana in 18 numai 86 vietii a constatu in totu Parisulu.

In nordu gen. prusu Goeben respinse armat'a francesa in 19 la St. Quentin dupa o bataia de 7 óre, luandu 2 tunuri si 4000 prizonieri. Gen. Faidherbe inse reportéza, ca perderile inimicului suntu mai insemnate si s'a retrasu din St. Quentin, numai cá se nu se bombardeze.

In vestu la orasiulu Bernay lenga Charentonne intr'o lupta de 4 óre respinsera francesii pe prusiani si pe diminétia 23 se astepta nóua lupta.

In ostu in cele 3 dile dela 15 pana 18 Ian., fiindu Werder intaritu cu 3 corpuri, Bourbaki se retrase in positiunile de mai inainte. Acum se scrie dela

„Bordeaux 23 Ian., ca Dijon fú ér' atacatu, inse dusmanii fura rebatuti pe tóta lini'a si fura prigoniti de catra francesi. Garibaldianii si gard'a mobila se intrecea, luandu mai multe positiuni dusmane cu asaltu si demontandu mai multe tunuri. Generalulu Garibaldi fú salutat cu multu entusiasmu. Prusianii -si parasira ambulantiile si ranitii in manele nóstre.“

Asta e victoria, dupa atacu repetitu, dér' si in 22 prinsera francesii ostasime pomerana, candu Ricciotti Garibaldi incungiuratu trecú victoriosu frangundu sierele dusmane.

Ddieule! Abia 5 luni de dile, si numai germani cadiura in macelulu acesta preste 600.000 din 1,240.000, cari intrara in Franci'a spre a o deprada, cum nu lasará ecsemplu in istoria mai barbaru nici órdele atilane. —

Armatele Franciei,

incepu a esi una cate una la campulu de lupta. Afara de cele cunoscute din nordu, ostu, vestu si Parisu, mai pasiesce in scurtu pe terenulu campaniei si alta dela Marsilia si Toulon. Afara de aceste se compune una armata de voluntari si legionari de tóte natiunile nu numai europene, ci chiaru si din cele asiatice sub numirea de armat'a stelei, despre care aflamu in „Le Progres de Lyon“ Nr. 3846 din 1-a Ian. 1871 unu articulu de I. G. Valentineanu, alu carui cuprinsu e urmatoriulu:

„ARMATA AUXILIARIA A STELEI!

Caus'a Franciei, care este aceea a tuturoru popóreloru si a civilizatiunei insesi, castiga terenu pe tóta diu'a, gratia barbatiloru de anima si inteligentiei democratiloru incercati, cari si au luat misiunea de a emancipá lumea si de a prepará viitoriulu popóreloru.

Simpatii universale se manifesta din tóte partile in favórea causei nóstre, si ómenii de anima nu crutia nimica pentru a veni in ajutoriulu Franciei si alu republicei.

Printre aperatorii, alu caroru concursu onóra

pe Franci'a republicana, cata se semnalamu opiniunei publice pe unu veteranu alu libertatii popóreloru, unu personagiu pusu susu in opiniunea publica prin positiunea politica si sociale si a le carui cualitati personali si merite militari nu suntu contestate de nimeni. Acest'a este generalulu Ludovicu Frapolli, vechiu ministru plenipotentiaru alu Toscanei si alu republicei romane la 1848, vechiu representante alu Italiei la Parisu si actualmente deputatu si membru alu parlamentului italianu, alesu prin sufragiulu universale alu tieriei sale in dóue colegiuri.

Generalulu Frapolli, care si a facutu apren-tisagiulu militariu in armat'a austriaca, este insarcinat de catra guvernulu republicei francese, a organizá si a comandá unu nouu corpu de armata auxiliara internationale, care se numesce: **Armat'a stelei.** Ea va fi compusa din diferite elemente, reprezentandu tóte nationalitatile globului si tóte armele.

Acésta nóua armata a republicei ya avé dér', precum vedemu, unu caracteru duplu: va representá uniunea popóreloru si libertatea universale.

Felicitamu pe guvernulu republicei de alegerea ce a facutu in persón'a generalului Frapolli. Felicitamu pe ilustrulu generalu de nobil'a misiune ce si a datu si a carei realizare apropiata va fi fecunda in rezultate binefacatória pentru libertatea si viitoriulu popóreloru.

Generalulu Frapolli a carui vietia politica si sociale este unu modelu de abnegatiune, de virtuti civice si de sacrificia facute pe altariulu patriei si alu libertatii, s'a destinsu in tóte campaniele italiene, atatu cá militariu catu si cá cetatianu; elu nu crutia ostená si nici unu sacrificiu pentru a ajunge la scopulu seu si a respunde, prin fapte, la asteptarea generale.

O multime de voluntari din tóte natiunile alérga pe tóta diu'a sub drapelulu seu, care este acela alu viitoriului.

Printre voluntarii veniti sub drapelulu stelei, vedemu cu multa bucuria Romani dela Dunare si cetatiani din Orientu, popóre, care au mai multa nevíia de emancipare si care aspira toti la libertate.

Este unu terenu nou, unde ide'a republicana n'a resaritu inca, decatu in cateva suflete alese.

Reuniunea suptu acelasi drapelu alu acestoru ómeni sositii din tóte partile orizontelui va fi fecunda in rezultate politice, si creatiunea armatei stelei este chiamata a contá pentru multu in realizarea republicei

Ea va concurá cu armat'a bravului si ilustrulu Garihaldi a face se intieléga Europ'a, ca succesele Prusiei nu mai facu astadi ilusiune popóreloru, cari au conservatu simtiulu dreptului si alu justitiei, si ca totu Franci'a, or' catu de sangeranta ar' fi ea astadi, este natiunea, care representa in ochii loru libertatea si viitoriulu.

Stringundu cu cordialitate man'a ilustrulu cetatianu si soldatu alu libertatii, ei uramu unu succesu grabnicu in implinirea operei generóse in favórea libertatii popóreloru, opera, care merita recunoscinti'a generatiuniloru presente si viitórie.“ —

Congresulu besericescu greco-orientale.

Siedinti'a XIV, tienuta in 28 Oct. 1870, sub presidiulu ordinariu.

Inceputulu siedintiei la 8¹/₂ óre antemeridiane.

Dupa cetirea protocolulu dep. Popea insinuanduse la vorbire, dice, ca unde se face amintire de resignatiunea sa in protocolu, s'au lasatu motivarea cu totul si doresce, cá aceia se intre in protocolu.

Densulu si au motivatu resignarea cu acea impregiurare, ca dupa convingerea individuale, constituirea de facia a consistoriului metropolitanu nu coresponde nici decatu in sensulu stat. org. recerintelor unui organu supremu de administratiune pentru intréga provinci'a metropolitana.

Dep. Macelariu: Popea are dreptu, ca si-a motivatu designatiunea. Eu asi dori, ca densulu, se nu insiste nici astadi, cá motivarea acesta se se lié in protocolu, pentru ca ar' fi unu blamu pentru congresulu intregu.

Dep. Popea: Eu trebuie dloru se insistu, cá se se primésca motivarea resignatiunei mele in protocolu, ca-ci prin acesta -mi amu implinitu detori'a facia cu venitoriulu si credu, ca au fostu cu totu dreptulu, cá se pretindu eu acea, ca-ce este fapta si nu se póte lasa cá parte esentiale afara. — Eu

n'amu facutu acesta cá se abusezu de increderea congresului, nici decum, ci amu spusu espresu, ca eu suntu pentru sustinerea principialoru, care se cuprindu in stat. org.

In urma se primésce motivarea dep. Popea si in acesta intielesu se modifica protocolulu respectivu. — Dupa acésta protocolu cetitu se declara de autenticatu.

Presiedintele: Eu cá metropolitu in puterea stat. org. intarescu de asesori ai consistoriului metropolitanu pre cei alesi prin congresu (se traiésca neintrerupte).

Presidiulu designéza de notariu pentru ducerea protocolulu siedintiei de astadi pe Longeru si de insemnatoriulu pe Nemesiu.

Din partea presidiului se comunica congresului actele electorali privitória la alegerea capitanului Teodoru Seracinu.

Inca o scrisóre a intratu, dice presiedintele, a unui Simeonu Vermesianu din Felea, care dice, ca densulu a capatatu unu recepisu, déra fara subscierea congresului.

Actele electorali se transpunu comisiunei verificatória, care numai decatu censurandule, propune spre verificare pre alesii: Parteniu Cosma, Ioane Filipescu si capitanulu Teodoru Seracinu, cari cu unanimitate se primescu de verificati. — Scrisóri'a lui Vermesianu tacendo modo se lié spre sciintia.

Dupa aceste premise se pune la ordinea dilei referad'a comisiunei petitionale si mai antaniu se deschide desbaterea asupra petitiunei cetatianiloru romani din Brasiovu, prin carea se róga de congresu se sustiena autonomi'a besericei nóstre si in deosebi se pasiesca in contra ingerintiei guvernului in afacerea comunei besericesci dela St. Treime din cetatea Brasiovilui. Dupa o desbatere scurta se primésce propunerea comisiunei petitionarie de a se face o representatiune catra ministeriulu de culte, pentru cá se se sustiena in deplina valóre concludulu consistoriului archdiecesanu din 1868 de sub Nr. 85 precum si altu concludu din 1869 si pana atunci se se ececuteze ordinatiunea min. de sub Nr. 9561 din 1869. Dep. I. T. Popovicu adauga ca e multiamitu cu propunerea comisiunei numai se nu servésca acestu casu de casu de precedentia.

Dupa acést'a urméza mai multe petitiuni fara de insemnetate. Ceea ce a datu ansa la o desbatere mai indelungata a fostu petitiunea unor crestini din Fagetu pentru delaturarea protopresbiterului At. Ioanovicu. Comisiunea propune darea actelor la consistoriulu respectivu acést'a se reporteze consist. metropolitanu si acést'a congresului dupa o desbatere mai indelunga se transpune consistoriului eparchialu alu Caransebesiului spre pertractare si judecare.

Intre celelalte mai vine inainte un'a din partea unor preoti contra protopresbiterului I. Popovicu Seimanu. Apoi alta prin carea poporenii si preotii din partile Halmagiului ceru a fi dispensati de decisulu consistoriului oradanu, prin care se dice, ca numai tineri absoluti de 8 cl. gimnasiali potu fi primiti in cursulu teologicu din cauza, ca parochiele pre acolo suntu fórté serace. Comisiunea e de parere, ca acestu lucru se tiene de consistoriulu aradanu, dér' la organizarea generale a instituteloru teologice din metropolia se va luá in consideratiune si petitiunea acést'a.

Dep. Marienescu cá referintele comisiunei pentru procedur'a matrimoniale si disciplinaria reportéza, ca pentru astadata ce privesce pre cea de antain com. recomanda compendiulu de dreptulu canonicu alu Escel. Sale metropolitulu Andreiu br. de Siaguna, éra ce se atinge de cea de a dóu'a com. cu unele modificari aterne pre cea stabilita la 1868 si acést'a cá o instructiune provisoria pana ce timpulu va aduce cu sine cá se póta elaborá o procedura definitiva.

Referintele Marienescu da cetire operatului comisionale.

Presiedintele nu póte consenti cu acestu operatu nici pe departe, ca-ci ca este cu sine in contradictiune si tare confusu.

Referintele dice, ca comisiunea au aflatu de lipsa a propune acestu operatu, ca de o instructiune mai multu din punctulu de vedere alu necesitatii decatu alu sciintiei si lu recomanda deocamdata spre acceptare.

Dep. Babesiu: Marturisescu, ca astadi, dupa ce eri nu s'au primitu prorogarea si inchiarea siedintieloru congresuali mi este mai greu de a vorbi, ce asi fi vorbitu déca nu s'ar fi otaritu inchiarea.

Cu tóte aceste suntu gata a vorbi si a spune ce amu spusu in comisiunea, cumca este intru adeveru unu lucru fórté fatale, — dupa cum se dice din tóte partile — se facemu bateru unu lucru de diumetate. — Eu credu, cumca archdiecesea s'a folo-

situ de o atare instructiune pana acuma, care p^ote se se mai continu^easca si mai de parte si noi dincolo avem nesce forme dupa sistemul consistoriale, care s'ar pot^e urma si mai departe. Eu nu concedu o necesitate asia de mare, ca se votam unu lucru de diumetate, pe candu legea acesta este de f^orte mare importantia. — Pre mine operatulu acesta, nu me multumesce nici in principiu.

Eu audu, ca acestu proiectu de lege, lu veti primi „en bloc“ si me rogu se -mi dati v^oia se -mi esplicu parerea-mi in principiu in ac^esta privintia.

Nu potu se primescu, cumca in beseric'a n^ostra suntu parti procesuali. — La noi se p^orta procesele ex officio; aici nu i incusatoriu nici incusatu, ca-ce interesulu besericeii este vatamatu.

Purcediendu totu din principiuu acesta, ca nu concedu parti procesuale, nu concedu, ca suntu de lipsa mai multe proceduri, ci numai una procedura in t^ota provinci'a metropolitana. — Fiscalulu este, care apara interesele besericeii. — Interesele particulare, private trecu la judecatoria civil^e. — Eu nu me acomodezu principialoru abolite a unei proceduri pline de remasitiele incusatiunii spanice, ci acceptu principiale progresulu modernu, principiale de oralitate si imediatate de diosu pana susu infaciesianduse partitele in persona antea forului spre asi apara dreptulu seu. — La acestu principiu s'ar mai pot^e adauga eschiderea de forulu alu III-lea, ca adica numai d^oua instantie se fia.

Pre bazea acestoru principii asi dori a face o procesura pentru beseric'a n^ostra. — D^eca marturisescu, ca astadi in momentul acesta, in care ne aflam, este imposibile a face acesta, -mi ar' fi placutu a insarcina cu cestiunea acesta o comisiune speciale, ca se faca nnu proiectu in acesta privintia pana candu vomu veni la olalta. Eu credu, ca se nu intramu in desbaterea speciale a acestui obiectu. D^eca este necesitate, atunci asi lua altu espediente, ca noi se indrumam acestu proiectu de lege la sin^odele eparchiale c^o materialu de procesura, c^o se si de parerile in acesta directiune. — Eu nu suntu de acelu principiu, ca mai bine ceva reu decat n^umicu; eu din contra n'asi baga in vi^etia ceva, ce la altii se sc^ote. Din parte-mi n'asi primi proiectulu de sub cestiune de o procesura provisorie ei l'asiu lua numai de materialu.

Dep. Ioanescu nu p^ote accepta parerea antevorbitorulu intru t^ote. — Densulu au disu, ca n'avemu timpu de a desbate propunerea comisiunii precum ar' merita, si din caus'a acesta amu pot^e dice, ca se se prim^esca c^o materialu. — Motivele inse aduse inainte, cumca proiectulu acesta n'ar pot^e servi de bazea desbaterei speciale nu lu pot^e primi.

Au adusu antevorbitorulu principiuu acela, ca in beseric'a n^ostra nu se recunoscu parti procesuali. Eu din prae sciu, ca parti totud^eun'a au fostu, care se numescu „partea actora“ si „partea incta“. Acestu motivu asia d^era nu se p^ote accepta.

(Va urm^a.)

Estirasu

din reportulu senatulu scolasticu districtuale s^eu protopopescu de Sibiu despre starea sc^oleloru popularie pre an. scol. 1869/70.

(Urmare.)

Caus'a scolastica deveniendu degia cauza comuna a natiunii, in interesulu prosperarei aceleia, s'a infintiatu, conformu ordinatiunii metropolitane din 25 Octob^re 1869 Nr. 2112 lit. B., senate scolastice comunale s^eu parochiale, in t^ote acele comune bes. din acestu protopopiatu, pre unde se afla cate o sc^ola populara, s^eu se sper^eza a se pot^e face si sustien^e catu de catu, d^er' in lips'a de barbati inteligenti in cele mai multe comune bes., au trebuitu se intre in atari senate ^omeni mai totu numai dintre poporu, ^omeni, de si altfelu dintre celi fruntasi si mai onesti, inse totusi ne sciutori de carte; prin urmare din ast'a privintia, -si necapaci cum s'ar recere, pentru conducerea causei scolastice.

Deci chiaru si numai din cele mai susu insirate, basate pre acte, studiu, experientia si probe invederate, inca se p^ote ved^e destulu de chiaru, ca in calea prosperarei invetiamentulu populariu stau pedeci si dificultati mari, spre a carora delaturare se receru nu numai lupte morali neobosite si constante, ci in prim'a linia se receru midiol^ocele necesarie, cum si factorii receruti spre a se pot^e ajunge salutarulu scopu atientitu, carele nu p^ote fi altulu, decat prosperarea causei scolastice. pentru care e detoriu a conlucra din t^ote poterile

sale totu individulu, carele se interes^eza de cultur'a poporulu.

Nu se p^ote a nu se aminti aici, si aceea impregiurare, ca prin nou'a lege scolastica sc^olele poporale suntu puse ^ore cum in concurentia cu sc^olele comunale, asia numite de statu, si pre candu statulu p^ote dispune preste midiol^oce mai eficace, atatu materialu catu si morali; pre atunci sc^olele confesionali, suntu lasate numai in propri'a desvoltare a poteriloru sale morali, ca-ci pana candu in fav^orea sustienerei sc^oleloru comunale s^eu de statu, se prescrie prin legea scol. § 35 5°/_o de dare, pre atunci pentru sc^olele confesionale, nu se da nici una ajutoriu dela statu, in interesulu prosperarei sc^oleloru rurali confesionali, ar' fi deci tare de doritu, c^o cele 5°/_o dare se se acordeze si pentru sc^olele confesionali.

Legea scolastica pre catu scimu in cele mai multe comune bes. nu o posiedu pana acum nici parochii, si cu t^ote aceste incatu scimu inca n'a facutu dispositiune, c^o aceea lege, edanduse in limb'a romana, se se imparti^esca pre la t^ote comunele bes. si resp. pre la t^ote directiunile scol.

Facia cu pedecile mai susu amintite atatu inspectoratulu districtuale resp., catu si senatulu scolasticu prot. si-a datu din parte-le silintia prin t^ote midiol^ocele legali, ce li stetera la dispositiune in fav^orea progresarei invetiamentulu populariu.

Nu va fi deci fara de interesu a enumer^a aici macaru unele mesure, ce s'au luat din parte senatulu scol. protop. in decursulu an. scol. 1869/70 in fav^orea imbunatatirei starei materiale a sc^oleloru, cum si a prosperarei invetiamentulu populariu in generale:

Prin cerculariulu protop. din 6 Octob^re 1869 Nr. 283, cum si conformu §-lui 11 p. 5 din legea scol. s'a impusu directiuniloru scol. resp., c^o anulu scol. se se inc^epa nesmentitu cu 1-a Octob^re 1869 si se tiena celu pucinu 8 luni, totu atunci s'a impartasitu respectiveloru directiuni si unu conspectu despre obiectele, care conformu §-lui 11 p. 3 suntu de a se propune nesmentitu in sc^olele confesionale, cum si despre recuisitele, resp. instrumentele instructionali, cu care trebuie se fia provideute sc^olele pop. p. 4 § 11.

Totu prin susu amintitulu cerculariu protop., parochii, c^o directori scol., fura indetorati strinsu a public^a emise degia in caus'a sc^oleloru pop., catu si list'a tuturor prunciloru aflatori in etatea de sc^ola 6—12 ani, pre langa un'a provocare seri^osa adresata catra parenti, spre a-si tramite pruncii regulatu la sc^ola, cea ce s'a repetitu si pentru an. scol. 1870/71 sub dto. 3 Sept. a. c.

Prin unu altu cerculariu protop. din 31 Decemb^re 1869 Nr. 357 comunele bes. din acestu protop., fura indetorate a se ingriji despre aflarea midiol^oceloru relative la imbunatatirea starei materiale a sc^oleloru. Spre acestu scopu se provocara a cre^a unu fondu propriu scolasticu, a caru isvoru de venituri dupa impregiurari ar' pot^e se fia urmatoriele:

a) Contribuiri benevole de fiacare familia dela 50 cr. pana la 1 fl. pre anu in bani s^eu in naturalie.

b) Cederea dreptulu treilunariu de carcimaritu in fav^orea fondulu scol. in atari comune bes., care suntu curatu de confesiunea gr. cat.

c) Separarea cu invoirea comuna a unoru bucati de agrii s^eu fenatie din terenulu comunale s^eu din imasiu si cultivarea aceluora din partea comunei bes. in fav^orea sc^olei.

d) Muletele in bani dela parentii, cari nu -si tramitu copii regulatu la sc^ola, amesuratu §-lui 4 din legea scol.

e) Alte mulcte amerurate, dela acelia, cari traiescu in concubinate, cum si dela aceli teneri, cari voindu a pasⁱ la casatoria nu sciu rogatiunile si articlii de credintia etc. neincungiuratu de lipsa a se sci de fiacarele crestinu, carele voiesce a se face tata de familia etc.

De si propunerile cuprinse in susu insemnatele puncte, din partea unoru comune bes. (ca-ci altele le-a ignoratu cu totul), s'au recunoscutu de bune si corespunditorie scopulu, totusi pana acum numai in prea pucine comune, s'a incercatu punerea lor in lucrare. — Chiaru si in unele comune curate de confesiunea gr. cat. se adara unii ^omeni si de acelia, cari nu voiea a mai audi de contribuiri nici chiaru in fav^orea crescerei si instructiunii prunciloru sei, preferindu a mai diac^e in letargi'a, in carea s'au treditu; si apoi pre unele locuri, mai lipsescu si desteptatorii si luminatorii abili ai poporulu. S'a aratatu si casuri, unde poporulu pentru momentu, s'a dechiaratu a fi aplecatu a pune in lucrare midiol^ocele relative la imbunatatirea s^ortei

scol., cuprinse in punctele mai in susu indigitate, inse aplecarea acea a fostu numai c^o una focu de paie, ce dispare curendu, si caus'a cu unele exceptiuni demne de t^ota consideratiunea a remasu degia totu in stadiulu de mai inainte, va se dica in urgisitulu status quo, carele facia cu progresulu in cultura, e f^orte periculosu si daunosu, eu t^ote aceste, n'avemu nici unu motivu de a ne perde sperantia, ca pre incetu capacitanduse si cei nepriceputi, rezultatulu doritu, macaru in parte nu va lipsi.

(Va urm^a.)

Adunarea deputatiloru

Romaniei libere, siedinti'a din 7 Dec. v. 1870.

(Urmare.)

Apoi protocolulu alu 18 ^eta cum este inchiatu: Domnulu br. de Bourquenay, plenipotentulu Franciei, care a voit^e se se faca catu mai curendu tractatulu de pace, ^eta ce dice:

„Baronulu de Bourquenay ar^eta, ca scopulu lucrarii comisiunii (articulele din tractatu privitorie la organizarea principatelor^u) a fostu de a impac^a opiniunile emise in ultim'a siedintia.

„Calea propusa se radima pe trei principii:
„1. A inchi^a pacea fara a subordin^a instrumentulu finalu alu pazei unui actu diplomaticu inse nefondatu.

„2. A lu^a mesurile cele mai nemerite pentru a se asigur^a despre dorintiele populatiuniloru asupra cestiuniloru de principii ce au remasu neatinse.

„3. A respect^a drepturile puterei suzerane si a nu las^a de o parte pe acele ale puteriloru garante, arantandu indeit'a necesitate a unui actu diplomaticu pentru a consac^a principiele ce se voru adopt^a c^o baza a organizarei principatelor^u.

Purcediendu dela aceste trei idei, comisiunea propune tramitarea fara int^ardiare la Bucuresci de delegati, cari se voru intruni acolo cu unu comisariu otomanu.

Adunari ad hoc voru fi convocate fara int^ardiare in capital'a fiacarei din provincii: adunariile aceste voru fi compuse astfelu incatu se garanteze o adeverata si seri^osa representatiune.

Comisiunea europeana luandu in privire dorintiele rostite prin adunari va revisui statutele si regulamentele astadi in pntere. O conventiune diplomatica, basata pe ac^esta lucrare, se va inchi^a intre puterile contractante.

Congresulu adopt^eza calea propusa.“

Vedeti d^era, dloru, ca tractatulu de Parisu nu s'a rostitu intru nimicu in privintia unirei s^eu a alegerei unui principe strainu, ci a lasatu cestiunile acestea se le deslege viitorulu.

Este prin urmare de prisosu acum c^o se vinu se ve mai aducu aminte despre acele timpuri, cari au redicatu natiunea romana asia de susu, ca-ci fiacare strainu o scie si fiacare din domniele v^ostre si chiaru copii sciu si -si pot^e aduce aminte de ceea ce s'a facutu si in Bucuresci si in Iasi. Pe candu inse adunariile mume se esprimau in unanimitate pentru unirea principatelor^u, intrigele din afara urmau.

Austri'a isbuti a face c^o lordulu Clarendon se -si retraga opiniunea ce esprimase in conferintiele dela Vien'a, dicundu, ca ide'a unirei principatelor^u nu er^a o idee a natiunii romane; ci er^a o idee a Rusiei, si spre dovada a alergatu la tractatele de Cainargi si de Iasi, si apoi si in regulamentulu organicu Rusi'a a intercalatu principiuu unirei, si ac^est'a a facutu pe Angli'a si pe Austri'a se credia ca ac^esta idee este a Rusiei, care, fiindu corelegionaria cu principatele Dunarei, spera se se serve cu ac^esta populatiune, c^o si cu serbii, in planurile ei asupra Orientulu. De aceea atunci atatu Austri'a catu si Angli'a au combatutu ide'a unirei si au cerutu in conferintia se se consulte si se se studieze dorintiele exprimate de divanurile ad hoc, pentruc^a se p^ota asterne acelu actu diplomaticu, care va av^e se organizese principatele fia unite fia separate.

Se vedemu acum ^era, care a fostu rolulu Rusiei, si d^eca reprezentantele ei singuru, precum se dice in not'a principelui Gortschakoff, a protestatu in contra revolutiunii ce s'a pregatitu se se faca in interiorulu Romaniei.

^Eta domniloru ce gasimu noi in antai'a conferintia ce s'a t^enutu la Parisu in diu'a de 22 Maiu 1858:

„Discutiunea fiindu deschisa asupra reportulu comisiunii, d. comite Walewski observa, ca a avutu on^orea a espune mai inainte congresulu dela Parisu motivele, cari in ochii guvernulu Franciei, vorbescu in fav^orea unirei ambelor^u principate a Moldaviei si Valachiei intr'unu singuru statu. Fap-

tele au doveditu, ca nu se insielase infacisindu pe moldo-romani cá dorindu in unanimitate a formá in viitoriu unu singuru principatu.*

Éta, dloru, aici ca vine si dice reprezentantele Rusiei:

„D. comitele Kiseleff dice, ca divanurile au fostu chiamate spre a exprímá dorintiele populatiuniloru si ca -si au implinitu acésta insarcinare, pronuntanduse mai in unanimitate in favorulu unirei principatoru sub unu principiu strainu; elu crede, ca aceste dorintie suntú intielepte si legitime, si socotesce realizarea lorú trebuintiósá spre a asigurá viitóri'a prosperitate a moldo-romaniloru. Aadauga, ca acést'a a fostu mai inainte opiniunea lui, precum o dovedesce regulamentulú organicu, ca este si acum, si ca guvernulú seu va fi gat'a a votá pentru unire, déca va fi primita de conferint'a.*

Éta ce dice art. 425 din regulamentulú organicu alu Moldovei, care s'a facutu sub presiedinti'a ilustrului comite de Kiseleff:

„Art. 425. Originea, relegi'a, obiceiurile si asemenarea limbei locuitoriloru acestoru dóue principaturi, precum si trebuintiele ambeloru parti, cuprindu din insusi descalecarea lorú, elementele nedespartitei uniri, care s'a impededatu si s'a intardiatu de intemplatóriele impregiurari. Mantuítóriele folosuri ale rodului ce s'ar nasce din intrunirea acestoru dóue natii, suntú netagaduite. Elementele intrunirei moldo-romaniloru se afla asiaduate prin asemenatele temeuri ale administratiunei acestoru dóue tieri.“

Si apoi, éta ce mai dice art. 426, 427, 428, 429 si 430, precum si celelalte articule de mai la vale, cari contienu acelasi sistemu:

Art. 426. Unificarea codului civilu si penalu.

Art. 427. Aceleasi drepturi pentru munteni si moldoveni in ambele principate. Intrunire comerciala si vamale.

Art. 428. Estraditiunea facatoriloru de rele, desertori.

Art. 429. Dreptu locuitoriloru muncitori de pamentu de a trece neimpedecati din o tíera in alt'a.

Art. 430. Acelasi sistemu de cursu de moneta. —

Vedeti, dloru, ca tocmai comitele de Kiseleff vine si arata, ca inca din anulu 1832 Rusi'a a sprijinitu si intaritu dorintia romaniloru de unire, si inca dela inceputu Angli'a, Austri'a si Turci'a s'au impotrivitu la realizarea cereriloru adunariloru mume. Dupa aceea a venitu conventiunea din Parisu, care statorniceste de faptu unirea Romaniei, ca-ci, afara de capulu puterei ecsecutive, puterea legiutória erá un'a, erá comisiunea centrala din Focsiani; erá aceeasi armata, decatu ca erau doi domni, cari inse nu aveau decatu o administratiune separata, ca-ci si unulu si altulu trebuia se guverne cu aceleasi legi.

Indata inse dupa subscrierea conventiunei, si guvernulu rusu si guvernulu francesu au facutu o circularia catra agentii puteriloru straine, unde dice, ca déca nu se potú indeplini imediatu tóte dorintiele romaniloru, prin conventiune s'a asternutu posibilitatea de a ajunge la realizarea lorú.

Intr'adeveru s'a consacratu principiulu prin conventiune. Adunările amendóue au alesu unu principu, si atunci guvernulu rusu a fostu celu antaiu a lu recunósce; in urm'a conventiunei, institutiunile legitime fiindu inflintiate, si candu domnulu impreuna cu camerile au venitu si au pusu pe tapetu cestiunea unirei, si candu amendóue adunările s'au convocatú in 24 Ianuariu 1862 in Bucuresci, atunci adunarea impreuna cu domnulu au proclamatú unirea, si atunci si Austri'a, vedindu, ca este inflintiatá acea institutiune, care va puté exprímá dorintiele populatiunei in privinti'a unirei, insasi de Austri'a s'a primitu, s'a recunoscutu unirea.

Vedeti déra, dloru, dupa aceste fapte, pe cari mi-amú permisú a le improspatá in memori'a dvóstra, ca intardiarea dorintiei secundare a romaniloru a provenitu din cauza, ca unele puteri credeau, cumca aceste idei erau patronate tocmai de catra guvernulu imperiale alu Rusiei.

Dupa 14 ani vedemu, ca Rusi'a s'a schimbatu; vedemu, ca acea putere, care cautá se probeze Europei, ca unirea romaniloru este o legitima si naturale dorintia a natiunei, astadi vine si aréta contrariulu.

Acum vinu la conclusiune, care este acést'a: ca nu se cuvine, ca nu este dreptu, ca nu este bine cá in vreme, candu strainii rectificá erorile de factu, cari suntú in notele principelui Gortschakoff,

guvernulu nostru se remana neutru, cá guvernulu nostru impreuna cu tíer'a se nu -si dica cuventulu seu si se nu se róge, (vedeti cu ce cuvinte modeste me servu), cá in cért'a ce urméza intre Turci'a si Rusi'a, Romani'a se nu fia ceea ce a fostu si la 1854, luata dreptu zalogu, séu dreptu calu de bataie.

Europ'a ne-a creatú o positiune intemeiatu pe vechile nóstre tractate, garantate de puterile europene.

Acésta positiune suntemu datori se oaparamu. Amu demeritá si catra stramosii nostri, si catra urmasii nostri, déca amú stá si amú lasá, cá sórtea nóstra se se hotarésca macaru fara unu protestu din parte-ne. Déca Europ'a ne-a intaritu la gurele Dunareii, este tocmai cá in noi se gasésca o putere óre care, celu pucinu o putere morala, cá se revendice drepturile nóstre mai pre susu de Turci'a.

Candu guvernulu va veni si va dice, ca asia este si suntú sicuru, ca nu va dice altfelu, decatu ca cea ce amú spusú este justu, — ca si densulu, cá putere ecsecutiva, simpte cá si noi, — precum suntú sicuru, ca simpte, — trebuinti'a de a constatá drepturile nóstre, eu n'amú atunci decatu se i exprímú recunoscinti'a mea, pentru ca scopulu acestoru convorbiri a fostu ajunsu; scopulu este cá se nu tréca o sesiune intréga a parlamentulu romanu, pe candu se tractéza asemenea importante cestiuni, fara cá parlamentulu se nu -si dica cuventulu seu (aplause).

D. ministru de esterne: Dloru, se -mi permita d. Cogalniceanu a i dice, ca -mi amintesce o aria din o opera a lui Cimaros'a, in care o actrice face flosaturi si canta o diumetate de óra pe cuvintele:

Nu vreau.

Nu vreau se cantu.

D. M. Cogalniceanu: Ceru cuventulu in cestiune personale. — (Va urmá.)

In Bucuresci 23 Ian. n. se redeschisera camerele spre a-si continua lucrarile. Se disolvá si consiliulu comunale din Bucuresci spre a se face alte alegeri libere, ceea ce „Pres'a“ cu partisanii sei nu o potú mistui. In genere luandu procederea lucrariloru sub acestu ministeriu incepe a da incredere, ca drepturile si libertatile constitutionali si personali nu se vorú amenintia, cum se amenintia cu forteti'a din trecutu. — De anulu nou primi Domnitoriulu cu familia urari din partea tuturorú auctoritatiloru si dela multi primari de prin districte si orasie. Dela Barladu cu datu 25 Dec. unu Iorgu Radu, in „Column'a lui Traianu“ tramate unu ploconu Domnitoriulu de anulu nou: „Burca romanésca si caciula tiurcanésca“, cum le portau Stefanu celu mare si Mihaiu eroulu, adaugundu unu versu, in care róga pe Domnitoriulu, cá portandule, poporulu cu domnulu se

dantiuésca hor'a Romaniei cá anii rei se nu mai vie. —

Novissimu. Din New-York, Americ'a republicana, au pornitu in 13 Ian. 6 vapóre americane insarcinate cu 24 de baterii complete de campania pentru Franci'a si deadreptulu la Bordeaux.

Berlinu 23 Ian. Trochu est in urma cu 100 mii fetiori revarsanduse pe unu campu de batalia in estindere de 2 mile. Unu focu infricosiatu din ambe partile. Perderile casiuante nu se potú inca computá. — Jules Favre nu merge la conferinti'a din Londonu, pana candu nu se va sistá bombardarea Parisului. Bismark n'are acelu simtiu, cá se crutié, ci se ruineze totu. — Gen. Moltke inca respunde, la protestulu lui Trochu in contra bombardarei spitaleloru cu bolnavi, prusianesce de umanu: ca vorú dá la tienta si mai bine, numai se póta veni mai aprópe de cetate.

E ecsagerata si minciun'a, ca Faidherbe ar' fi perdutu 15 mii, ca-ce reportulu oficialu spune numai de 4000; vomu vedé in scurtu ér' ofensiva francesa. —

Invitatiune.

Reuniunea femeiloru romane va da Marti in 26 Ianuariu (7 Febr.) a. c. in sal'a redutei

UNU BALU

in beneficiulu copiiloru orfani.

Onor. p. t. publicu se invita a participa, in consideratiunea scopului, catu se póte de numerosu.

Comitetulu.

Nr. 23/pres. 1871.

Publicatiune.

Conferinti'a comitetulu reprezentativu permanentu a comitatulu Turdei, se va tiené la 8 Februariu a. c. in opidulu Turd'a, a careia obiectu de pertractare va fi mai cu séma ordinatiunea inaltulu ministeriu de justitia referitória la arondarea tribunaleloru si judeciiloru singulare.

La care conferintia toti acei membrii ai comitetulu, cari locuiescu afara de comitatu, prin acést'a cu onóre se conchiama.

Turd'a in 18 Ian. 1871.

Dela comitele supremu alu comitatulu Turdei.
Br. Georgiu Kemény m/p.,
comitele supremu.

CURSURILE

la bursa in 24 Ian. 1871 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 85	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 95	„ „
Augsburg	—	—	122 „ —	„ „
London	—	—	124 „ 20	„ „

PRAFURILE

purgative gazóse dela

Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetórie ale apei minerale renumite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tóta puterea vindicatória a aceleia intru unu gradu inaltu.

Efectu deosebitu arata prafurile acesteá la catarhe, slabitiune si spasmusu de stomachu, la slabitiune de mistuire, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste mesura de acide), la hyperami si inflaturi ale ficatulu si splinei, la secretiune si excretiune bolnavitíósá de fere. la inchiegare si concretione de fere, si la galbinare ostinata, cauzate din aceste; nu mai pucinu la mucositatea fiacarui organu alu trupului; la astma (greutate de resuflare) si batatur'a animei, la atonia (slabitiune) si inflatulentia matieloru, la hydropica si la pletora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a udului, la formare de nesipu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si inflaturi de matrice (matra), la flucesiuni séu pola alba, inclinatiune la motrorhagia, ametiala, congestiune catra capu si peptu, la sughitiu ostinatú, la hypocondria si hysteria.

Aceste prafuri se potú intrebuintiá cu mai mare folosu, cá ori si care alte midiolóce purgative, iritative si drastice. Efectulu lorú este siguru, linu si fara durere, fiinduca partile lorú constitutive suntú de o natura linu solvetória, recoritória si alinetória; de acea se póte continuá si intrebuintiarea lorú fara periculu mai lungu tímpu; despre ce mai multe auctoritati medicali si scientifici si multi bolnavi au datu declaratie recunoscutória.

Pretiuulu unei cutei cu 12 dóse impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintiarei este 1 fl. v. a.

Se gasesce in tóte pharmaciele mai renumite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate.

Depoulu principalu si biuorulu de espeditie se afla in Brasiovu in apotec'a „la coróna“ a lui **Gregoriu Száva.**